

HET NUCTEMERON HET NUCTEMERON

VAN
APOLLONIUS VAN TYANA
VERKLAARD DOOR
JAN VAN RIJCKENBORGH

DERDE, HERZIENE DRUK 1992

ROZEKRUIS PERS – HAARLEM – NEDERLAND

Internationale School van het Gouden Rozenkruis
Lectorium Rosicrucianum
Hoofdzetel:
Bakenessergracht 11-15 – Haarlem – Nederland

ISBN 90 6732 080 3
©1992 ROZEKRUIS PERS, HAARLEM, NEDERLAND

Inhoud

Het Nuctemeron van Apollonius van Tyana	7
Inleiding	9
Eerste Uur	17
Tweede Uur	25
Derde Uur	37
Vierde Uur	47
Vijfde Uur	55
Zesde Uur	63
Zevende Uur	79
Achtste Uur	87
Negende Uur	95
Tiende Uur	115
Elfde Uur	123
Twaalfde Uur	131

Het Nuctemeron van Apollonius van Tyana

- EERSTE UUR *In de eenheid zingen de demonen Gods lof, zij verliezen hun boosheid en hun toorn.*
- TWEEDE UUR *Door de tweeheid zingen de vissen van de Dierenriem Gods lof, de vuurslangen omstrengelen de slangestaf en de bliksem wordt harmonieus.*
- DERDE UUR *De slangen van de slangestaf van Hermes omstrengelen elkaar drie malen, Cerberus opent zijn drievoudige muil en het vuur zingt Gods lof door de drie tongen van de bliksem.*
- VIERDE UUR *In het vierde uur keert de ziel terug om de graven te bezoeken. Het is het tijdstip waarop de magische lantaarns op de vier hoeken der cirkels worden ontstoken. Het is het uur der betoveringen en der begoochelingen.*
- VIJFDE UUR *De stem der grote wateren bezingt de God der hemelse sferen.*
- ZESDE UUR *De geest blijft onbeweeglijk, hij ziet de helse monsters tegen zich optrekken en hij is zonder vrees.*
- ZEVENDE UUR *Een vuur dat leven geeft aan alle bezielde wezens wordt bestuurd door de wil van reine mensen. De ingewijde strekt de hand uit en het grote lijden komt tot vrede.*
- ACHTSTE UUR *De sterren spreken met elkaar. De ziel der zonnen beantwoordt het zuchten der bloemen. Door ketenen van harmonie worden alle natuurwezens met elkaar in verbinding gebracht.*
- NEGENDE UUR *Het getal dat niet geopenbaard mag worden.*

- TIENDE UUR *De sleutel tot de astronomische cyclus en tot de cirkelgang van het leven der mensen.*
- ELFDE UUR *De vleugels der geniën bewegen zich met mysterieus geruis. Zij vliegen van sfeer tot sfeer en brengen de goddelijke boodschap van wereld tot wereld.*
- TWAALFDE UUR *Hier worden door het vuur de werken van het eeuwige licht vervuld.*

Inleiding

Wellicht hebt u wel eens gehoord van die mysterieuze figuur, die bij het begin van onze jaartelling in de wereld optrad, namelijk Apollonius van Tyana. Hij wordt de wijsgeer genoemd van de nieuw-Pythagorese school, die door de vijanden van het christendom niet alleen met Jezus werd vergeleken, doch zelfs boven Hem werd geplaatst. Ook zijn geboorte werd, evenals die van Jezus, aangekondigd door de Heilige Geest.

Hij reisde en leraarde in vrijwel alle landen rondom de oude wereldzee. Het volk stroomde van alle zijden toe om naar hem te luisteren en zijn volgelingen waren, voor de toenmalige begrippen, talloos. Hij deed vele wonderen, verrichtte genezingen en zijn invloed was zo groot dat, wanneer hij verscheen, strijdende volkeren de strijdbijl begroeven. Hij werd, zoals begrijpelijk, door de geestelijke overheden vervolgd, meermalen gevangen gezet en gemarteld. Toen men hem tenslotte door honden wilde laten verscheuren, verdween hij op mysterieuze wijze.

Nadat hij van het wereldse toneel verdwenen was, werden zijn lotgevallen en zijn levensgeschiedenis te boek gesteld. Zo ontstond er tenslotte een evangelie, dat acht dikke delen besloeg. Het was zo groots en machtig van inhoud, dat de jonge christelijke kerk met haar stichters er beducht voor was. Tegen zulk een concurrent waren zij niet opgewassen en zij grepen dus naar de zo bij uitstek klassiek-kerkelijke middelen: moord, vervolging en vernietiging.

Omdat er in die dagen nog geen drukpers bestond en de werken van Apollonius van Tyana, zoals vanzelf spreekt, uitslui-

tend in handschrift voorhanden waren en dan nog in een gering aantal exemplaren, was het natuurlijk heel gemakkelijk deze handschriften te stelen, te confisqueren en te vernietigen. Voorts werd de massa op zeer wrede wijze tot de orde geroepen en aldus werd door middel van de beproefde methode van angstinoezeming de herinnering aan Apollonius van Tyana uitgeroeid. Vooral omdat tegelijkertijd nog een andere methode toegepast werd, een zeer geraffineerde en klassieke methode die nog tot op deze dag opgeld doet: men sloeg de weg der vervalsing in. Van tijd tot tijd verschenen geschriften van en over Apollonius van Tyana, die slechts door insiders konden worden herkend als vervalsingen.

Zo verkreeg deze mens tenslotte een type dat door niemand meer naar waarheid en werkelijkheid kon worden herkend. Apollonius van Tyana werd op den duur een legendarische figuur. Het behoeft dan ook niemand te verwonderen dat velen aan zijn bestaan gingen twijfelen. Hiermee was het doel bereikt: Apollonius van Tyana was, na enkele eeuwen van doorzettende en intelligente arbeid, in de legendarische hoek gedrukt, zijn leringen waren verminkt, mysterieus en onwezenlijk gemaakt, zijn oorsprong en afkomst, zijn historische verschijning omringd met vraagtekens.

Toen het zover gekomen was konden de complotteurs verder gaan. Aan enkele openbare bibliotheken konden vervalste geschriften van hem en ook van vele anderen worden geschonken of ondergebracht, volgens de methode van «ergens gevonden en opgegraven». Dan kon de intellectuele «beau monde» daarop worden afgestuurd. De handschriften werden natuurlijk ontcijferd en gelezen en beoordeeld door daartoe geoefenden en er verschenen dikke boeken, waarmee diverse lieden konden promoveren tot doctor in het een of ander. Zo verspreidde het zaad der vervalsing en der verminking zich hecht en sterk en zij die daar, onwetend, aan meewerkten – tot op dit uur – en die prat gaan op hun kennis en die de wijsheid van Apollonius van Tyana geanalyseerd in hun binnenzak hebben, werden slachtoffer van de waan. Op deze manier werden velen geslachtet, want de opgraving van oude geschriften is aan de orde van de dag.

Wij echter, die ons gereedgemaakt hebben om het pad van de roos en het kruis te gaan, wij weten, wij begrijpen, dat men heel lang de waarheid in boeien kan slaan, dat men heel lang de waarheid kan verminken, dat men waarheidsdienaren kan vervolgen en aantasten, doch dat eenmaal de waarheid zich vrij zal maken. Hoe langer men haar beteugelt en kluistert, des te groter worden de spanningen en des te machtiger zal eenmaal het vuur der waarheid uitbreken.

U zult verstaan dat Apollonius van Tyana een der zeer groten geweest is. Bij de dageraad van onze jaartelling manifesteerden zich in de landen rondom de oude wereldzee, in het grote beschavings- en cultuurgebied van die dagen, verscheidene zeer grote gnostieke werkers van de universele Gnosis. Jezus de Heer was een van hen. Zij vormden een gewijde groep van zeven Zonen des Vaders of Zonen der Weduwe, afgezanten der zielemensheid. Zo is het voor ons begrijpelijk dat Apollonius van Tyana, evenals al zijn broeders, een kruisweg ging, een weg van lijden en offerande, getekend door het eigen hartebloed. Hij werd geliefd door zijn gnostieke kinderen en gehaat door de dienaren van de dialectische natuur. Deze gang van zaken is ons zo bekend dat wij er hier niet verder op in behoeven te gaan.

Wij willen deze grote figuur voor uw begrip en uw visie opheffen en ontdoen van de stof en de waan en het verraad der eeuwen. Wij willen u deze Godsgezant, deze Zoon des Vaders, laten zien zoals hij werkelijk is. Want de universele kring der grote goddelijke zonen heeft opnieuw in het laatste der dagen het initiatief genomen tot grootse arbeid. Daarom moet ook Apollonius van Tyana in het licht der waarheid geplaatst worden. Omdat het uur voor het aanbreken van de dageraad altijd het donkerst is, mag men ook nu verwachten dat het initiatief van de jonge Gnosis om Apollonius van Tyana wederom in het daglicht der werkelijkheid te plaatsen zal worden begeleid door gelijke en afleidende initiatieven van de dialectische hiërarchie. Wij hebben ons bij onze commentaren gebaseerd op enige fragmenten uit

een reeds eerder verschenen uitgave van zijn werk* en uit deze fragmenten zal u klaarlijk blijken waarom men zijn leringen vernietigd heeft en zijn historische verschijning uit het bewustzijn der massa heeft weggevaagd.

De gnostieke school die door Apollonius van Tyana gevestigd was, had de directe realisatie van het leven van de ziel ten doel. Hij wenste zonder omwegen direct op dit doel af te gaan. Daarom wendde hij zich tot hen, bij wie hij openheid en begrip kon veronderstellen. Zijn leringen waren totaal ongeschikt om omgebogen te worden naar dialectisch gebruik, zij waren ongeschikt voor de dienaren dezer wereld. Men heeft het later Apollonius van Tyana wel eens kwalijk genomen dat hij zich niet met «iedereen» inliet, dat hij zijn publiek selecteerde, «zeefde». Wij zullen dit verstaan, aangezien ook de School van het Rozenkruis dergelijke maatregelen toepast.

Wij zouden Apollonius echter onrecht doen indien wij niet tegelijkertijd zouden vaststellen dat zijn liefdelicht, zijn intense medelijden, de gehele mensheid omvatte en dat zijn wonderdaden en genezingen zonder uitzondering ten dienste van allen waren. Alleen op het terrein van het «thuis brengen» in de ware werkelijkheid, wendde hij zich tot hen die direct geschikt waren om inderdaad «thuis» te worden gebracht. Omdat hij wist dat zijn broeders op breder en ander terrein werkzaam waren, zoals Jezus de Heer, die meer werkte voor het toekomstige geslacht der uitverkorenen.

Daarom sprak Jezus meer voor de massa, doch ook, zoals wij weten, intiem voor zijn jongeren. Hij sprak in gelijkenissen, in bedekte termen en symbolieken, om bij de massa iets van verlangen, van geloof te wekken. Daarom konden de tegenoverwegers de taal van Jezus wél gebruiken om haar om te buigen. Welk een prima methode was het voor hen de taal van een Godsgezant, zich richtend tot de massa, over te nemen, om dan met die zelfde taal de eigen doeleinden te verbloemen. Welk een prima methode

* Het *Nuctemeron* werd indertijd gepubliceerd door Eliphas Lévi, als aanhangsel van diens werk *Rituel de la Haute Magie*. Paris, 1856.

was het voor hen Jezus tot een God te maken, tot een onaantastbare, onbereikbare God en zich zelf tot zijn kerk en priesterschap.

Maar dan moest tegelijkertijd de herinnering aan Apollonius van Tyana van het toneel verdwijnen en moesten zijn directe leerlingen, zoals alle Gnosis, worden weggevaagd. Want Apollonius predikte en bracht de mensvormige God der hermetische wijsbegeerte, de mens die door transfiguratie en wedergeboorte van de ziel direct kon opgaan in het bevrijdende leven zelf, om de god-in-hem aldus geheel vrij en werkzaam te maken.

Het «Grote Spel»^{*} is geen toekomst! Het is een nieuw hoofdstuk van het spel dat men al eeuwenlang met de mensheid speelt. Verbreek voor u zelf, als met één ruk, dat web van de waan en het bedrog waarin men u al zo lang gevangen houdt en laat de directe leerstellingen van Apollonius van Tyana op u inwerken. Vervul deze met al uw inspanning! Dan doet u ook recht aan Jezus de Heer, die tweeduizend jaar geleden tot u in gelijkenissen sprak, omdat u toen nog niet rijp was om het anders te vernemen en te verstaan en te vervullen.

Wij zullen u in dit boek uitvoerig spreken over het *Nuctemeron* van Apollonius van Tyana, welke titel wij zouden willen vertalen als «de dag Gods die in de duisternis schijnt» of «de God die in onze mikrokosmos gevangen ligt». Deze «dag» is verdeeld in twaalf uren of treden en ieder uur bevat een concrete aanwijzing omtrent de wijze waarop de «dag Gods» voor iedere kandidaat kan en zal worden verwerkelijkt. Kortom, een methode, een weg tot volkomen bevrijding.

* Zie J. van Rijckenborgh, *Démasqué*, Rozekruis Pers, Haarlem, 1975.

IN DE EENHEID ZINGEN DE DEMONEN GODS LOF, ZIJ
VERLIEZEN HUN BOOSHEID EN HUN TOORN.

Eerste Uur

Zoals gezegd in de inleiding, bestaat de in het Nuctemeron beschreven «dag Gods» uit twaalf delen, die «uren» worden genoemd, en wij willen nu trachten een blik te werpen op het Eerste Uur, luidend:

In de eenheid zingen de demonen Gods lof, zij verliezen hun boosheid en hun toorn.

Wie het pad van de universele Gnosis wil bewandelen, moet beginnen dit Eerste Uur binnen te treden. Het heeft betrekking op het Johanneïsche pad: het pad van het recht maken van de paden voor de God-in-ons, dat is de gevallen zielemens.

De aanduiding «demonen» doelt hier niet op de schimachtige bewoners van diverse geardheid van de spiegelsfeer, doch op de demonen die in ieder mens aanwezig zijn. Zonder enige overdrijving kan men zeggen dat iedere dialectische mens door de demon bezeten is. Het demonische is het boze en het onreine, het zondige in de mens. Het demonische is de negatieve som van alle levens die in de mikrokosmos geleefd werden en die als een bundeling van bepaalde magnetische spanningen in het onderbewustzijn verblijf houden.

De mikrokosmos van de mens bevat dus talloze magnetische ladingen van allerlei aard, die hij op zijn eindeloze reizen door de dialectische natuur heeft opgenomen, vanwege allerlei levenssituaties, gevoelens, gedachten, daden en ervaringen. U begrijpt

dat iedere mens steeds bezig is nieuwe negatieve, dat wil zeggen nog latente, magnetische spanningen te formeren. Al deze magnetische spanningen van zo onderscheidene aard vormen het particuliere ademveld, het levensveld, de atmosfeer waarin u als éne mens ademt.

U hebt misschien wel eens zitten staren naar de lucht als de wolken voorbij varen, en als u zich daar even op concentreert ziet u in iedere wolk talloze en veelvormige gezichten. Ze staren u aan en ze blikken in de verte, ze zijn beurtelings boos en wezenloos en er ligt iets mats, iets onwerkelijks in. Ze zijn als dromen, negatief van aard. Zo kunt u ook staren in het eigen ademveld binnen uw aurische wezen. Alle wolkvormige magnetische spanningen verkrijgen eveneens koppen en bezitten wonderlijke en gigantische figuren, min of meer monstrueus en demonisch. Zo kan men verstaan waarom zij, die dit in het eigen wezen schouwen, van demonen spreken. Het zijn de beelden der magnetische spanningen die in het onderbewuste huizen. Het zijn de spanningen van het aurische ademveld.

Waarom spreekt men van het «onderbewuste»? Wel, omdat er ook nog een ander bewustzijn is, het gewone ikbewustzijn. Het ikbewustzijn ontwikkelt zich als een som van alle bewustzijnsbeginselen, van alle atomen die uw stelsel vormen. Het wordt gevoed door directe stralingen van siderische aard, die vanuit de ons omringende kosmos tot u komen. De demonische wolken van de zoëven bedoelde magnetische spanningen houden zich evenwel niet alleen op in uw ademveld, zij doordringen u ook en maken deel uit van de vijf natuurgebonden zielefluïden, dus eveneens van ieder atoom van uw wezenheid.

Er is dus niet slechts een positief levensbeginsel in de mens, dat hem «ik» doet zeggen, doch er is in de mens ook een onderbewuste drang, een trek naar de afgronden van het verleden, de veelstemmigheid van een negatief levensbeginsel, van het onderbewuste.

Zo komt het dat vele onderzoekers van de menselijke psyche door alle tijden heen twee ikheden in de mens hebben vastgesteld: het ik van het gewone bewustzijn en dat van het onderbewustzijn;

het ik der gewone natuur en dat van de disharmonische en duivelse natuur. Het is duidelijk dat alle mensen uit beide ikheden leven. Het ene ogenblik leven zij uit het gewone ik en men vindt dat normaal. Het volgende moment leven zij uit het onderbewuste ik en zijn dan, zo zegt men, abnormaal. Zij worden dan door de oerkrachten van weleer meegesleurd tot handelingen en gedachten en gevoelens die het normale ik betreurt. Er zijn mensen, vele mensen, die dermate sterk door disharmonische magnetische spanningen worden overheerst dat zij meer uit het abnormale leven dan uit het normale. Zij worden dan door de duivel bezeten; zij zakken dikwijls uit onder de levensnormen die de maatschappij stelt; hun zenuwstelsel kan het niet aan.

Men ziet deze mensen als misdadigers. Degenen die hen moeten oordelen en veroordelen en degenen die als menselijke massa daar omheen staan, worden nóg niet overheerst door het eigen onderbewuste, nóg niet! Hun onderbewuste aard blijkt nog niet naar buiten, doch achter de muren van hun huizen en achter de wanden van hun kamers vieren zij hun driften uit. Op deze wijze kunnen zij nog een pover evenwicht bewaren, terwijl zij in het openbare leven het gezicht van de rechtschapene trekken. Doch hun staat is net zo krom en net zo gecompliceerd als die van de anderen. Dàt is de toestand van de gehele menselijke levensgolf in openbaring.

De ontelbare eeuwen van dialectische openbaringen spreken in ieder wezen als een reeks disharmonische magnetische spanningen en onopgeloste problemen. Dàt is het duivelse in de mens. Dàt is het specifieke. Dàt is het zondige. En degene die zegt, als natuurgeboren mens, dat hij als zodanig niet uit de zonde is, liegt. In die werkelijkheid, in die grauwe werkelijkheid grijpt Apollonius van Tyana zijn leerlingen aan.

Zo bemerkt u dat de zogeheten moderne psychologie in het geheel niet modern is, doch een poging om met waarheden van de oude gnostieken en met oude occulte methoden de mens te beschermen tegen de eigen demonen, zonder hem echter in werkelijkheid te genezen. Het is de moderne versie van de bekende oude duivelbannerij. Apollonius van Tyana plaatst zijn leerlingen voor

de meest ontstellende waarheid der dialectiek: dat iedere mens het produkt is van het totale verleden van de mikrokosmos. Het verleden en het heden verstrengelen zich tot twee ikken: het bewuste en het onderbewuste.

Hoe moet u nu in deze ontstellende werkelijkheid staan? U moet haar aanvaarden! U moet trachten dit gecompliceerde totaal van zo veelsoortige magnetische spanningen te plaatsen voor de Gnosis en haar licht, als het Eerste Uur van het Nuctemeron zijn stem verheft. Aldus roept u de vertroostende, genezende stralen op van Bethlehem, in het diepe geloof dat alleen van de bergen dezer onthevenheid uw heil komen zal. Aldus roept u allereerst de waarlijk genezende krachten op. En wanneer u deze helpende, genezende krachten oproept en u zich overgeeft aan deze magnetische stralingen, dient u er natuurlijk geheel en al uit te leven. In die krachten – zo spreekt Apollonius van Tyana – dient u zich met al uw serieuzeit in te spannen om er wat van terecht te brengen.

Zo, staande op het tapijt, ontwikkelen zich vijf processen, tegelijkertijd zowel in het bewuste als in het onderbewuste.

De Gnosis treedt met u ten eerste in het recht. Dat wil zeggen dat het gehele leven en levensveld, met heel hun gecompliceerdheid, aangetast worden door de gnostieke stralingen.

Daardoor komt de kandidaat, ten tweede, tot grote zelfkennis. Het bewuste en het onderbewuste worden met elkaar geconfronteerd. De leerling ontdekt de oorzaak van de wonderlijke en afwijkende spanningen die zijn leven zo dikwijls beheersen en hem meesleuren en die zo vele malen in zulke gigantische gedaanten verschijnen.

Zo zal de kandidaat, ten derde, zijn zelfverachting te boven komen. Wordt u niet dikwijls door zelfverachting en zelfverguizing bezielde? Vindt u uzelf in vele geheime ogenblikken geen onwaardige nietsnut? Weet u niet en hebt u het niet dikwijls ondervonden welk een verlamme werking daarvan uitgaat? Om dat te boven te komen dient u de oorzaak van deze duivelse kracht der verlamming volkomen te doorschouwen. Het schouwen van deze oorzaak in het licht van de Gnosis is tevens: haar wegnemen. Na

zulk een val in de zelfverguizing vindt de kandidaat zich lange tijd omringd door een groot vacuüm, waarin niets kan doordringen dan grote koude. Het is het niemandsland der eenzaamheid.

Daarom wordt, ten vierde, door de gnostieke stralingen dit vacuüm der isolatie doorbroken en dringt tenslotte het gnostieke heil tot in alle delen van de mikrokosmos door, tot in alle delen van persoonlijkheid en ademveld. Zo vormen zich haarden van een nieuwe levenskracht door heel het ademveld. Een nieuwe magnetische sfeer begint zich te spreiden. Een nieuwe iktoestand begint zich te vormen. Dit nieuwe ik is de synthese, de eenmaking van het bewuste met het onderbewuste. Alle disharmonie zet zich om in harmonie.

Dan komt, ten vijfde, het glorieuze moment dat in deze eenwording de oude disharmonische spanningen vervluchtigd zijn en in de nieuwgeboren eenheid al de vroegere demonen en duivelen de lof zingen van de Vader. Alle weerstanden zijn verdwenen en hebben hun vroegere toorn en boosheid verloren.

Op deze wijze kan iedere kandidaat de paden voor zijn god recht maken en volkomen waardig worden om naar het bewustzijn het pad der bevrijding te bewandelen.

Allereerst dient het onderbewuste op te gaan in het bewuste, en beide in de loutering van de Gnosis. Dat is de taak van het Eerste Uur van het Nuctemeron van Apollonius van Tyana. Wie deze taak in het eerste uur van zijn dag Gods gaat aanvangen, wist niet zijn verleden uit of zijn karma, zoals sommigen dat noemen, doch hij maakt het verleden zeer waardevol. Hij maakt daarvan een blijvende schatkamer van wijsheid, ervaring en kracht.

De disharmonische spanningen van het verleden die in de mens woelen en koken, worden niet zozeer veroorzaakt door vreselijke daden en gedachten en door ontstellende gebeurtenissen in voorbijgegangene eeuwen, doch meestal gaat het om dingen en ervaringen en problemen en processen die nog niet opgelost zijn, die nog geen einde hebben gevonden, nog geen bekroning. De mens staat dus mede voor de opgave die zijn voorouders en voorgangers niet afgemaakt hebben.

Wanneer u nu in het zelfontdekkende leven van het ware leerlingschap de gnostieke atmosfeer tot uw gehele wezen toelaat, dan maakt u dus de paden recht, gewapend met de kennis uit de schatkamer van het verleden. Dan zal alles wat zich als disharmonisch openbaart, met al het andere, de lof van de god-in-u klankvol verkondigen. Heel het verleden plaatst zich als een winst in het levende heden, achter een absoluut zekere toekomst.

In de eenheid der natuurkrachten, op basis van de geestziel, zingen alle natuurkrachten de lof en de eer van God. Zij verliezen hun boosheid en hun toorn.

DOOR DE TWEEHEID ZINGEN DE VISSEN VAN DE
DIERENRIEM GODS LOF, DE VUURSLANGEN
OMSTRENGELEN DE SLANGESTAF EN DE BLIKSEM WORDT
HARMONIEUS.

Tweede Uur

In het Eerste Uur van Apollonius van Tyana hebben wij gezien hoe alle disharmonische en onbegrepen en dus onbeheerste magnetische spanningen, optredend in de mikrokosmos, door het gnostieke leerlingenschap tot eenheid kunnen worden gevoerd, ten gevolge waarvan zij hun negatieve uitingen van boosheid en toorn verliezen en zich volkomen in dienst stellen van de kandidaat in de gnostieke mysteriën.

Iedere magnetische spanning waarmee het aurische wezen van de mens geladen is, werd en wordt veroorzaakt door een bepaalde handeling in een levensperiode van een der persoonlijkheden die in de mikrokosmos geleefd hebben. Wanneer al deze magnetische spanningen – ontdaan van hun boosheid, hun toorn en van eventuele reactiewerkingen – zich in dienst stellen van de huidige levende mens, dan zal een enorme schat aan ervaring en loutering en kennis vrijkomen, die iedere kandidaat duizendmaal sterker zal maken dan uit zijn gewone levensstaat te verklaren zou zijn.

Bij het Eerste Uur past zich nu het Tweede Uur aan:

Door de tweeheid zingen de vissen van de Dierenriem Gods lof, de vuurslangen omstrengelen de slangestaf en de bliksem wordt harmonieus.

Om dit woord te verstaan dient u goed in het oog te vatten wat het Eerste Uur u wilde zeggen, namelijk dat door eenpuntige gerichtheid de kandidaat, staande op het tapijt, het meesterschap over zichzelf verkrijgt en dat door deze eenheid van het zelf de duivelen in het zelf hun boosheid en toorn verliezen. Fundamenteel is de

kandidaat nu niet meer door het lagere dialectische leven gebonden. Hij is dan vrijgemaakt om het pad te kunnen bewandelen en deze fundamentele vrijheid is slechts mogelijk door de besproken omzetting van de demon in de mens: het zich ontworstelen aan de chaotische greep der magnetische spanningen in de mens en de ordening en omzetting daarvan.

Zodra een leerling zich van die greep bevrijd heeft, wordt hij direct geconfronteerd met de astrale wereld waarin hij leeft, het veld zijner siderische geboorte, kortom, het grote astrale levensveld der dialectiek. Want er is niet slechts een weerstand in de eigen mikrokosmos te overwinnen en om te zetten, doch ook een weerstand in de grote wereld waarin de mikrokosmos en dus ook de persoonlijkheid leeft.

In dat siderische levensveld, met zijn daarin heersende eonen, treedt de kracht van de tweehed op, de invloeden van de tweelingkrachten der natuur, tengevolge waarvan alles in de verschijnende natuur tot zijn tegendeel gedreven wordt en waaruit het spel der voortdurende wisselingen der dialectiek zo verklaarbaar wordt.

Het is een natuurwet, optredend in het veld der siderische geboorte, dat iemand die met blijdschap en enthousiasme aanvangt, op een gegeven moment besprongen en bevangen wordt door pessimisme en droefheid. Niet zonder reden – integendeel, gehele reeksen van verschijnselen in het grote spel der wisselingen geven daartoe volop aanleiding. Zo wisselen geloof en ongeloof, zekerheid en twijfel, licht en donker in alle opzichten elkaar bij voortdurende af.

De mens die de demon der magnetische spanningen in het Eerste Uur niet overwonnen heeft, is dan ook in het Tweede Uur van het Nuctemeron nergens meer. Hij wordt volkomen door de krachten van het siderische veld geknecht en geneutraliseerd. Alleen wie een nieuw zelf verkregen heeft, tot zielegeboorte gekomen is en de magnetische storm in het eigen wezen tot bedaren heeft gebracht in volharding op het tapijt, kan vervolgens een poging ondernemen het veld der siderische geboorte te bedwin-

gen door het vinden van de methode om de tegenstellingen in de natuur aan elkaar gelijk te maken en aldus voor zich zelf een harmonische doorgang te vervaardigen, een doorgang te banen dwars door de Rode Zee der siderische geboorte.

U zult dikwijls gehoord hebben van en in uw jeugd wellicht geleerd hebben over de gelijkheid der tegendelen, en mogelijk met hoge cijfers voor wiskunde naar huis zijn gegaan, maar zulk een wiskunstige weg in het eigen leven gaan is nog geheel iets anders en stelt de mens voor grote problemen. Laat het Nuctemeron u nu leren op welke wijze u deze problemen kunt oplossen in het Tweede Uur van uw leerlingenschap, waarbij wij dan aannemen dat u door het Eerste Uur bevredigend bent heen gegaan.

Door de tweehed zingen de vissen van de Dierenriem Gods lof. Dit is de eerste formule die u hebt op te lossen.

U kent natuurlijk het symbool van het zodiakale teken *Pisces*: twee naast elkaar staande vissen die door een kruis met elkaar verbonden zijn. De ene vis is het symbool van de goddelijke mens, de andere dat van de natuurgebonden mens. Door een kruisgang dienen deze beide tot één te worden. Wij verstaan dit als een enduristische opgang van de natuurgeboren mens in de goddelijke zielmens. Zo worden de twee tot één gemaakt, zo worden de tegendelen gelijk gemaakt.

Zo bezit u nu de sleutel tot een doorgang door het veld van uw siderische geboorte. In het siderische veld der natuurgeboorte brandt een vuur, een intens laaiend vuur. U kent dat vuur als het vuur der begeerte en u kent het in drie toestanden: in zijn aantreking, in zijn afstoting en in zijn onbepaaldheid. De mens is daarop geheel afgestemd, is er geheel één mee.

U verstaat dat juist door de krachtige en ten top gevoerde individualisatie van de dialectische mens het siderische vuur tot een loeiende hel gaat branden. Het begeerteleven van alle mensen is weliswaar aan elkaar gelijk, als behorend tot deze natuur des doods, doch het is niet op hetzelfde doel afgestemd. Het vuur dat de ene mens aantrekt en dus levend maakt, kan door de andere

mensen afgestoten worden, of hij wil het doven, of hij staat er onverschillig tegenover. Als mensen dus ongelijksoortig, gedifferentieerd zijn afgestemd, zijn zij elkaar tot een hel. Zij branden elkaar met vuur, hoewel zij dat niet willen, en zo wakkeren zij de algemene vuurpoel aan en wordt de razende vaart van het spel der tegenstellingen begrijpelijk; de onophoudelijke veranderingen zijn logisch en verklaarbaar. Naar de gewone natuur begrepen werpen alle mensen elkaar in de hel van het siderische vuur en houden zij elkaar wederzijds gevangen. Door de begeerte wordt de tweedracht opgeroepen.

Stel nu dat u dit inziet en u al dit vuur, waaraan iedere mens debet is, wilt neutraliseren; dat u een gelijkheid der tegendelen wilt verkrijgen en u zich zo een doortocht wilt banen, wat hebt u dan te doen?

Let nu goed op de symboliek van het Dierenriemteken der Vissen. Waarom en waarmee wordt de lagere mens en de goddelijke mens verbonden en wordt de tweeheid tot een eenheid? Door het kruis, dat is: door de goddelijke liefde, die alles vermag heel te maken en die alles verwint. Dit is dan de ware zielegeestkracht, de levensharmonie, die slechts door de kruisgang der liefde mogelijk wordt.

Kunt u verstaan wat hiermee bedoeld wordt? Nemen wij aan dat u een vijand hebt. Iedere mens heeft vijanden, bekend of onbekend, gewild of niet gewild. Hoe ontstaat vijandschap? Zij ontstaat, móet ontstaan door de ongelijksoortigheid der tegendelen. U stoot af, u wilt dus doven. Een ander trekt hetzelfde aan, hij wil doen branden. Van stonde aan is er een groot conflict, tegengesteldheid der belangen in het veld der tegenstellingen. Van stonde aan is er oorlog! U doet daar aan mee omdat u leeft in de natuur des doods, omdat u begeert in het veld van de siderische geboorte. Zo houden de mensen elkaar vast in de helse dans, in de eigen doem. Een natuurwet vervult zich. Om beurtten zijn zij in de oven en branden, of zij staan buiten de oven om anderen te roosteren. Apollonius van Tyana tracht u de stupiditeit daarvan te doen inzien.

Hoe komt het dat de tweeheid der vissen Gods lof zingt? Door de kruisgang der liefde! Hoe moet u dat verstaan? Op deze manier:

Uw basis zij het Eerste Uur van het Nuctemeron. Nemen wij nu aan dat u staat in de rust en de eenheid van het Eerste Uur. Dan weet u dat iedere begeerte, hoe dan ook, door de kwaliteit en de geaardheid van het veld der siderische geboorte een tegenstelling oproept en dus vijandschap en hellebrand veroorzaakt. Het ligt dan ook voor de hand dat u die begeerten niét meer koestert, niet meer doet ontvonken in steeds verder strekkende omvang, en dat u ze dus neutraliseert. U zult opgaan in die hogere gerichtheid op het bevrijdende leven van de ziel. Hij die dat doet, gaat in ongeschondenheid door alle diepten der hel heen. Hij vindt de harmonie uit de gelijkheid der tegendelen.

Als u met betrekking tot alles wat tot het veld der siderische geboorte behoort begeerteloos geworden bent, komt bij uw levensgang iedere siderische kracht, die u op zeker moment nodig hebt, vanwege uw biologische staat, naar u toe. Zonder dat u een tegenstelling oproept! Een andere natuurwet die zegt: «Zoek eerst het koninkrijk Gods en al het andere zal u geworden», zorgt daarvoor.

Wel, u staat in de begeerteloosheid en in de kruisgang der liefde en nu komt er een vijand op u toe, dat wil zeggen, de vijand der natuur, want krachtens de natuur is iedere dialecticus uw vijand. Hij wil u branden met zijn begeertegerichtheid, hij moet dat doen krachtens zijn wezen. Dit wil zeggen dat u bij uw gang door heel het veld der siderische geboorte schier dagelijks geconfronteerd wordt met de vlamspitsen van het grote vuur. U verstaat dat iedere mens zulks doet, doen móet, naar zijn staat-van-zijn. U doorziet dit volkomen. Doch door uw begeerteloosheid kunt u niet meer in dat vuur getrokken worden en wakert u het ook niet voor de anderen aan. Het staat vóór u, het tracht u te verleiden tot activiteit, door angst of anderszins. De enige activiteit die er nu van u uitgaat is de grote liefde van de kruisgang der rozen, het levensprincipe der zielewereld, het grote

medelijdende begrip voor de ander, voor de situatie van de ander. Voor u zijn er geen tegenstellingen meer. Voor u is er slechts de kruisstatie – de doorgang door de woestijn – door het siderische veld, gericht als u bent op de wereld der zielestaat.

Zo gaat u voort, u hebt uw vijanden lief en alle tegenstellingen wijken, u hebt de grote harmonie gevonden. Naast uw siderische staat heeft zich de godenzoon geplaatst, de levende ziel. U bent opgegaan in de zangen van het Tweede Uur: *Door de tweehed zingen de vissen van de Dierenriem Gods lof.*

Zo blijft er dan over om te doorgronden: *De vuurslangen omstren- gelen de slangestaf en de bliksem wordt harmonieus.*

Wij zagen achtereenvolgens dat, wanneer de kandidaat in een- puntige gerichtheid «op het tapijt» staat, hij het meesterschap over zich zelf verkrijgt en dat, door deze eenheid met het zelf, de duive- len in het zelf hun boosheid en toorn verliezen. Dat wil zeggen: wanneer de kandidaat de waarlijk Johanneïsche weg door de woestijn gaat, in de zelfopoffering van het dialectische ik, ontstaat er een gelijkschakeling van alle magnetische stromen die in het dialectische wezen optreden. De magnetische spanningen, met al hun gevolgen, die in het dialectische leven zo vanzelfsprekend zijn, verdwijnen en voor een deel wordt al de magnetische span- kracht, opgetast in het aurische wezen, omgezet in harmonie, en dus in dienst gesteld van de kandidaat. Voor een ander deel wordt deze magnetische spankracht geordend of uit het stelsel verwij- derd, zodat er tenslotte niets overblijft dan eenheid. Bitterheid en toorn zijn geheel en al verdwenen.

Na deze ordening en voorbereiding gaat de kandidaat het Tweede Uur binnen, waarin hij direct en bewust wordt geconfron- teerd met de astrale wereld van de gewone natuur, waarin hij krachtens zijn dialectische natuur leeft en ademt. In dat veld moet hij leren het typische «eigen» der dialectische natuur te over- winnen, namelijk de tweelingkrachten der natuur, de paren der te- genstellingen.

De kandidaat lost de grote problemen die hiermee verbonden

zijn op door het gaan van een kruisgang. Hij is daarbij volkomen gericht op de symbolische betekenis van het teken der Vissen van de Dierenriem. In die symboliek is de natuurmens, die geheel geketend is en brandend in het siderische vuur der dialectiek, verbonden met de goddelijke mens, met de geest, die aan alle aardse teisteringen ontheven is. De binding tussen deze beiden wordt tot stand gebracht door het kruis der goddelijke liefde, dat is de radiatie der Godheid. De kandidaat kan ongeschonden door het siderisch vuur heen waden door waarlijk onpersoonlijke, alomvattende liefde. Deze liefde wordt levend op de basis der begeerte-loosheid naar de natuur.

Siderische vuur is begeerte, wekt begeerte en iedere begeerte wekt en bezit een tegenstelling. Treedt u daarin, dan gaat u de hellevaart der gewone natuur. Er is slechts één verlangen, één wilsgerictheid waarin de kandidaat op kan gaan, want de natuurgeboren mens kan daar niet buiten! Het is het verlangen naar het andere rijk, het nieuwe astrale veld, het diepe verlangen naar de goddelijke mens, waarmee hij in Piscesharmonie verbonden is, het voortdurende lofzingen van de Gnosis.

Bracht de gerichtheid van het Eerste Uur ordening in het magnetische stelsel, de gerichtheid van het Tweede Uur brengt door diep verlangen zelfontleding door zelfopoffering aan de goddelijke ziel, door de volending van het Johanneïsche pad, zich voltrekkend door het: «Hij moet wassen en ik moet ondergaan.» Ten gevolge daarvan omstrengelen de vuurslangen de slangestaf en wordt de bliksem harmonieus.

In de Universele Leer worden de radiaties van het siderische vuur aangeduid als vurige slangen, als bliksemgelijkvormige bewegingen. De slangestaf is de ruggegraatkolom waarin het slangevuur circuleert, het siderische vuur, dat een mens bezielt, dat hem voortjaagt door het leven. In en rondom de slangestaf spelen zich voortdurend allerlei vuurprocessen af. Het veelsoortige siderische vuur der paren van tegenstellingen schiet bij voortduring zijn vlammenpitsen in het slangevuur van de mens en via het slangevuur en het daarmee corresponderende zenuwstelsel worden al

deze invloeden voortgedragen door het gehele stelsel. De opmerkelijke toeschouwer ziet hoe een veelkleurig vlammspel van siderische radiaties onophoudelijk de gehele slangestaf omgeeft, soms fel en oogverblindend wit, soms donkerrood en traag van vibratie. En de mens kromt zich in deze hellekolk van vuur. Hij móet reageren.

Doch wie nu in eenpuntige gerichtheid zijn weg gaat en ordening gebracht heeft in zijn magnetische status, gaat rustig en on-aantastbaar door de hellekolk van het dialectische leven heen, omdat hij gericht is, in zelfopoffering, op het hoge doel van de kinderen Gods, namelijk het opwaken van de ziel, de wedergeboorte van de ziel door de kruisgang der rozen.

Terstond voltrekt er zich een groot wonder. De krampachtigheid verdwijnt uit het wezen en uit het leven. Er ontwikkelt zich een grote innerlijke rust, die te verklaren is uit de intense verandering der siderische vuurprocessen in en rondom de slangestaf.

De vuurslangen omstrengelen de slangestaf en de bliksem wordt harmonieus. Want de siderische krachten van de Gnosis, van het domein der ziel, van de zielewereld, van het zesde kosmische gebied, gaan de slangestaf beheersen. Daardoor ontstaat er een helder, lichtend, gelijkwaardig stil branden, een stille vlam die niet meer doven kan en waaruit het gehele wezen harmonisch wordt gevoed.

In deze innerlijke harmonie gaat de kandidaat het Derde Uur binnen.